

EV HAYVANLARI YEMLERİNİN İTHALAT, İHRACAT, ÜRETİM VE SATIŞIYLA İLGİLİ TEBLİĞ

Yetki Kanunu: 1734

Yayımlandığı R.Gazete: 17.10.1996/22790

Tebliğ No: 1996/8

AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Amaç

Madde 1 - 1734 sayılı yem kanunu ye yem yönetmeliği gereğince; karma yemler grubunda yer alan ve doğrudan hayvanlara yedirilen ev hayvanları yemlerinin, üretim, ithalat, ihracat ve satışında uyulması gerekli hususları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Ev hayvanları olarak anılan hayvan grubu yemlerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3 - Bu tebliğde yer alan deyimlerden

Ev Hayvanları : Kürkü için beslenen hayvanlar hariç, insanlar tarafından normal olarak bakılan, beslenen ancak tüketilmeyen türlere ait hayvanlardır. Bu hayvan grubu özellikle kedileri, köpekleri, kuşları, kemirgenleri, sürüngenleri, süs balıklarını ve atlarını ye benzer hayvanları kapsar.

Yem : Madde ye enerji bakımından hayvanın yaşama ve verim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ye belli sınır ve şartlarda yedirildiği zaman hayvan sağlığına zararlı olmayan organik ye inorganik maddeler veya bunların karışımlarıdır.

Ev Hayvanları yemleri : Ev hayvanları için üretilen yemlerdir.

Tam Yemler : Bileşimleri itibarıyla, hayvanların günlük beslenme ihtiyaçlarını tek başına karşılayan yemlerdir.

Tamamlayıcı yemler : Belli maddeleri yüksek miktarlarda ihtiva etmekle beraber, bileşimlerinden dolayı, ancak diğer yemlerle kullanıldıkların da hayvanların günlük beslenmeleri için yeterli olan yemlerin oluşturduğu karışımlardır.

Özel amaçlı yemler : Diğer yemlerden veya ürün tiplerinden ayırt edici özellikte özel besleme amaçları güden yemlerdir.

RUHSAT, KONTROL, BEYAN VE AMBALAJ – ETİKET İŞLERİ

Ruhsat

Madde 4 - Bu yemleri üretmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler Yem Kanunu ye Yem yönetmeliği gereğince Bakanlıktan “Fabrika Kurma İzni” ve “Yem İmal Belgesi (Ruhsat)” bu tür yemlerin satıcıları da yem depolama ye satışa arz etme yeri ruhsatı almak zorundadırlar.

a) Ev hayvanı yemi üreticilerinin ruhsat almalarına esas teşkil edecek asgari teknik ve sağlık şartlar ek-1’de verilmiştir. (Sayfa 88-90)

b) Ev hayvanı yemi depolama ve satışa arz etme yerlerinin ruhsat alma bakımından tabi olacağı şartlar ek-2’de verilmiştir. (Sayfa 90)

Kontrol

Madde 5 - Üretim ve kontrol işlemleri 1734 sayılı yem kanunu ye yem yönetmeliğine göre yapılır. Kontrollerde Bakanlıktan ruhsat alan üretici firmalar Bakanlığımızın ekiplerince yılda en az iki defa asgari teknik ve sağlık şartları ile beyan edilen üretim metoduna göre üretim yapılıp yapılmadığı konusunda kontrole tabi tutulurlar. Gerek üretim yerlerinde gerekse yem depolama ye satışa arz etme yerlerinde üzerinde Bakanlığın ruhsat ve beyan numaralarının yer aldığı bandrolsüz ambalajlı yem bulunamaz.

Beyan

Madde 6 - Ev hayvanı yemlerinin üretici ve ithalatçıları; üretim ve ithalat yoluyla satışa arz edilen ev hayvanları yemlerinin üretim ve satışına başlamadan önce ek-3'de (sayfa- 93-98) verilen beyan formunu usulüne göre tanzim ederek Bakanlığa vermek zorundadırlar. İhracatta yem yönetmeliği hükümleri uygulanır. Ev hayvanları yemlerinin beyanlarında bulunması gerekli bilgiler ve bunların tanziminde dikkat edilmesi gerekli hususlar şunlardır;

a) İmalatçı veya satıcının; adı, açık adresi, telefon numarası ve varsa amblemi.

b) Yemin ticari adı,

c) Beyan edilen temel besin maddelerinin oranları ile kullanılan hammaddelerin ayrı ayrı isim ve miktar veya oranları,

1. Ev hayvanı yemlerinin beyanlarında, kalsiyum, fosfor ve sodyumun en az ve en çok oranlarını, hayvan besleme bilimine kabul edilmiş diğer bütün besin elementlerinin de en az içerikleri, yine kabul edilmiş ölçü birimleri beyan edilecektir.

2. Ev hayvanı yemlerinin beyanlarında, yemde eğer vitamin ilavesi varsa; o yemdeki vitaminin “en uygun kullanım tarihinde” garantili miktarı belirtilmelidir. Bu garanti, hayvan besleme bilimi temel ilkelerine uygun ölçü birimi halinde belirtilecektir. A, D ve E vitaminlerinin miktarları beyanda mutlak surette belirtilir.

d)Yemin tipi; “komple”, “tamamlayıcı”, “özel amaçlı (amacın ne olduğu belirtilip açıklanacaktır.)” vs. yazılmalıdır.

e)Yemi tüketen hayvanın cinsi/türü/kategorisi; “kediler”, köpekler“kuşlar” / “hayvanın yaş dönemi” vs. (köpek/av köpeği/ genç yaş grubu, kuş/ muhabbet/ her yaş grubu) yer almalıdır.

f)Ürünün raf ömrü ve tavsiye edilen bir tüketim süresi var ise bu da belirtilmelidir.

g)Net ağırlık; kati ürünlerde “Net ağırlık g” veya kg” olarak, sıvı ürünlerde, “Net hacim ml’ veya lt” olarak ifade edilmelidir.

ı)Kullanma talimatı; ev hayvanı maması ve diğer çeşit yemlerinin yemleme amacının belirtildiği uygun kullanım talimatı yer almalıdır. Bu talimat yemleme miktarını, örneğin; kuru ev hayvanı maması söz konusu olduğunda, yeterli suyun verilmesi ve yemin hangi besinlerle yedirileceği vb. bilgiler yer almalıdır.

i)Karmadaki yem hammaddeleri;

1. Ev hayvanı yemlerinin içine giren her hammadde, beyan formunda liste halinde verilmeli, ticari veya marka kullanılmalıdır.

2.Suni kurutulmuş alan hammaddeler için, “sun’i kurutulmuş”ibaresi hammaddenin önünde yazılmalıdır.

3.Bir hammaddenin kalitesi, doğası,ve formu hakkında, ima veya diğer atıflar, böyle bir mananın doğru olmaması durumunda kullanılmamalıdır,

4. Renk maddeleri ancak zararsız oldukları takdirde kullanılmalıdır,

5. Antioksidan madde kullanılmış ise adı ve miktarı belirtilmelidir.

6. Özel amaçlı veya besleyici olmayan bir katkı maddesi kullanılmış mamalarla ilgili olarak kullanım tarifnamesine uygun olarak kullanıldığında, mamanın emniyetli ve etkin olduğunu kanıtlayacak bir belge beyan edilmesi gerekir.

k)Üretici firmanın sahibinin ve teknik sorumlusunun adı soyadı ve görevi bulunmalıdır,

l)Mamaların içerikleri nem miktarına göre, sulu, yarı-sulu ve kuru olduğu şeklinde açıklama yapılmalıdır.

Ambalaj ve Etiket

Madde 7- Ev hayvanı yemlerinin etiket veya ambalajında bulunması gerekli bilgiler ve bunların tanziminde uyulması gerekli hususlar şunlardır,

a)Etiket veya ambalajların üzerinde beyan formunda bulunan bilgiler ve aşağıda açıklaması yapılan bilgilerden farklı bilgiler bulunamaz. Etiket veya ambalajda bulunması gerekli bilgiler şunlardır;

1.Üreticinin ve/veya ithalatçının adı

2.Yemin adı

3.Yemin tipi (özel amaçlı ise amacı)

4.Yemleme, kullanma ve saklama talimatları

5.Üretim tarihi veya parti numarası ile son kullanma tarihi (...gün/... .ay/. ..yıl). varsa önerilen tüketim tarihi (...gün/....ay/....yıl)

6. Temel besin maddelerinin oranları

7.A , D ve E vitaminleri dışında (kedi-köpek mamaları için) vitamin ilavesi varsa en uygun kullanım tarihinde garantili muhtevaları.

8.Yemin ağırlığı.

9.Enerji, mineral madde vs. ile ilgili beyan formu ve aşağıda açıklanan özelliklere aykırı olmayacak ekstra bilgiler.

b) Ambalaj veya etiketin düzenlenmesinde uyulması gerekli hususlar;

1. Yem etiket veya ambalajı üzerindeki bir süs, grafik veya ürünü temsil eden resim, ambalajın içindeki i yanlış olarak temsil edemez,

2.Etiket veya ambalaj üzerindeki “Denenmiştir” gibi bir ifade kullanılabilmesi için, denenmiş olduğunun bilimsel olarak kanıtlanmış olması gerekir,

3.Diğer bir yemle arasında hatalı veya yanlış yola sevk edebilecek karşılaştırmalar yer alamaz,

4. Etiket veya ambalaj üzerinde kişisel veya ticari imzalar, gerçeği gösteriyor ise kullanılabilir,

5. “Kedi Maması”, “Köpek Maması”, “Kanarya Yemi”, “Muhabbet Yemi” adı veya benzeri ünvanlar belirgin bir biçimde yer almalıdır,

6. Sadece belirli bir amaç için (örneğin: köpek yavruları için) hazırlanmış olan yemlerin etiketlerinde; bilimsel yada dengeli bir rasyon olduğu veya hayvanların besin maddeleri ihtiyaçlarını karşıladığı şeklindeki ibareler aşağıdaki durumlarda geçerlidir. (iddia edilen nitelikler yemin adı ile aynı punto, sitil ve renkte yazılmak şartıyla);

6.1. Hayvan besleme bilimine kabul edilmiş ve hayvanların temel besin maddeleri ihtiyaçlarını karşılayacak miktarlarda yeterli ve tatmin edici besin maddelerini içeriyorsa.

6.2. Yem hayvanın besin maddeleri gereksinimlerini tatmin edecek bir hammaddeler kombinasyonu içeriyor ve bu açıdan yeteneğini yeterli bir test ile ispat edebiliyorsa,

7. Etiket veya ambalaj üzerinde, yemin adı dışındaki herhangi bir öge yem içerisinde gerçekte bulunandan daha fazla miktarda bulunuyormuş etkisi yaratacak şekilde verilmemeli ve ögeler yem içinde ağırlık bakımından üstünlük derecelerine göre sıraya konarak gösterilmelidir.

8. Kabul edilmiş olan bir test metodu ile bulunamaması veya ev hayvanı tarafından mevcudiyeti belirgin bir biçimde farkedilmeyen tad, lezzet beyan veya işareti kullanılamaz. Yemlerin etiketinde herhangi bir tad-lezzet verici maddenin işareti ya yem öğelerinin beyan edildiği gibi onun kaynağına uymalı ya da öge beyanı bu maddenin kaynağını göstermelidir. Tad-lezzet sözcüğü, onun kaynaklandığı öge terim veya terimleri derecesinde dikkati çekecek eşitlikte ve ayrı tip ve büyüklükte puntolarla basılmalıdır.

9. Ev hayvanları yemlerinin etiket ve ambalajlarında yemle ilgili olarak kullanıcıyı aydınlatıcı beslenme ilkeleri ve özellikleri açık ifadeleri yazılmalıdır.

10. Kedi-köpek mamalarının etiket ve ambalaj üzerinde depolama koşulları hakkında yeterli bilgi ve mamanın sulu, yarı sulu ve kuru olduğuna dair açıklamalar yer almalıdır.

11. Soğutulmuş mamalarda; etiket ve ambalaj üzerindeki depolama koşulları hakkında yeterli bilgi yer almalıdır.

12. İthalat yolu ile getirilen yemlerin yurt içindeki satışlarında; Türkçe açıklama, etiket veya ambalajın üzerindeki orjinal açıklama ve yazılardan küçük olamaz.

Madde 8 - Bu tebliğ yayımından itibaren 3 ay içinde yürürlüğe girer.

Madde 9 - Bu tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.